

පාඨමොකඩ සාරය.

වේරගල

සිදි සකබොධි රජ මහා විහාර වාසි

ගෞ. කේ. ඤාණසාර ස්වාමීන් වහන්සේ

— විසින් —

සම්පාදිත යි.

දාතුළ කෝවිලේ

පී. ඩී. කරෝලිස් අප්පුහාමි

— විසින් —

ප්‍රකාශිත යි.

2478.
1935.

මින් සුගත නටාගත අභිතිරස සමඟ සමුදුර්ජාණන් වහන්සේ විසින් දෙසනාකර වදාළ සුත්‍ර, අභිධම්ම නාය යන පිටකත්‍ර ධර්ම අනුරෝගි විනය පිටකය භික්ෂු භික්ෂුණීන්ගේ සංවරය පිණිස වදාරණලදී ඒ ධර්මයම ශාසනයාගේ ආයුෂ්‍යයෙහි එහෙයින් ගිහි පැවිදි සියල්ලන් විසින්ම මේ ධර්මය පිළිබඳ මනා ඉගෙනීමක්-ගිහිමීමක්-ඇතිකරගත යුතුය. විශේෂයෙන්ම භික්ෂුන්වහන්සේලා විසින් ප්‍රාණය මෙන් මේ ධර්මය භාවිතා කළයුතුය. මෙකල නගරබද භික්ෂුන්වහන්සේලා සංඝඝාතාදී පර භාෂා ඉගෙනීමෙන් කාලය විනාශකරති.

පිටිසර පලාත්වාසී භික්ෂුහු විනය කුමක්දැයි නොදනිති. විනය නොදන් අයට කුමන මහණකමක්ද? යකැදුරුකම් කිරීම, වෙදකම් කිරීම, තඬුකීම ආදී නොයෙක් දුශ්චරිතකෙරෙමින් ගිහිනට වඩා පාපහර වර්තයක් ගතකර මින් අප රටේ ගැසිරෙන ශ්‍රමන වෙසඬාරිත් නිසා සමුදාශාසනය පිරිහිගෙන යයි. මීට හෙතුව ගිහි බෞද්ධයන්ගේ විනය නොදනීමයි. එබැවින් ගිහියන් විසින්ද විනය ඉගණ ගතයුතුයි. ගිහියන්ට විනය කියාදීම තර්කයයි බොරු මථයක් පවතී. ඒ දුර්මථය තිබෙනතුරු ශාසනය කිසිවි වෙසි එනිසා ශාසනාලය ඇති සියලු දෙනා විසින්ම විනය ඉගෙනගතයුතුයි. විනය ඉගෙනගන්නාවූන්ගේ ප්‍රයෝජනය පිණිසම ප්‍රාතිමොක්ෂයෙහි ශික්ෂාපදයන්ට භාවයක් ලියන්ට අදහස් කෙළෙමි. තවද මෙම පොත ප්‍රාතිමොක්ෂය ඉගෙනගන්න භික්ෂුන්වහන්සේලාට ඉතා ප්‍රයෝජනවත්වය. “කඛඛාමනරණිස” බැලීමේ මහන්සිය මෙයින් දුරුවෙයි තවද උණ රෝගාදියෙන් කරදර පැමිණි හෙයින් මෙය එක වරකට වඩා බලන්නට අවශ්‍ය නැතිවිය. අක්ෂරයන්ගේ අඩුපාඩු වීම ගැණ පඩු වෝ කමත්වා දෙවෙනි වර ඉතා පිරිසිදු ලෙස පිළියෙල කරන්නෙමි. ශ්‍රණිය විශාල වන නිසා සමහර කරුණු ඇතුළත් නොකළෙමි. තවද අපගේ මේ කෘතියට මරදුනේ සිරිතිකේතාරාම වාසී ගෞ, සු, ජිනාරාම සඨවිරයන් වහන්සේ අත්‍යන්තොප කාරිවූ බව කෘතඥපුළුකව මතක්කරමිග. මගේ මේ ව්‍යාපාරය සඛ්ථා ලෝකය පිණිස පවතිවා.

පාතිමොක්ඛසාරය (1.)

නමෝ නසස භගවතෝ අරහතෝ සම්මෝ සම්බුද්ධස්ස

පාතිමොක්ඛනී- ප අති. මොක්ඛං අති මොක්ඛං” අති සෙට්ඨං අති උත්තමනී අත්ථො-යො”නං පාතිරක්ඛති නං පාතිං මොක්ඛෙති මොච්ඤති අපාතිනාදීහි දුක්ඛෙහි, අනානු වාදීහි වා භයෙහි හි පාතිමොක්ඛං- ගත්ථො නසස පාතිමොක්ඛස්ස ජොන කතනා පාතිමොක්ඛනී වුච්චති.

හික්ඛු පාතිමොක්ඛං-

හික්ඛුනී පාතිමොක්ඛනී-

දුට්ඨං.

නත්ථ හික්ඛු පාතිමොක්ඛෙපඤ්ච උද්දෙසානාම-

- 1 නිද්දුන්දෙසො
- 2 පාරුජිකුද්දෙසො
- 3 සඛ්ඛාදිසෙසුද්දෙසො
- 4 අනියභුද්දෙසො
- 5 විත්ථාරුද්දෙසො-

සඛෙසානි

ඉමිනා පන පදෙන කිඤ්චාපි අවිසෙසතො පුග්ගල සමුභො වුත්තො. අථබ්බොසො දක්ඛිණේශ්වර සඛෙසා.

සමමුති සඛෙසානි දුට්ඨොභොනි

නත්ථ දක්ඛිණේශ්වර සඛෙසානි

අට්ඨ අරිය පුග්ගල සමුභො වුච්චති.

සමමුති සබ්බසාති.

අවසෙසෙන භික්ඛු සමුහො සො පන ඉධ අධිප්පතො
වග්ගවසෙන සඤ්ච විධොහොති

චතුර්වග්ගො, පඤ්චවග්ගො, දසවග්ගො,
විසතිවග්ගො අතිරෙක විසතිවග්ගො

නාස් චතුර්වග්ගො

ථපෙතා උපසම්පදපචාරණ අබ්භානාති සබ්බං
සබ්බසාමමංකාදුංවට්ඨති.

පඤ්චවග්ගො

ථපෙතා මජ්ඣිමෙසු ජනපදෙසු උපසම්පදඤ්ච
අබ්භානඤ්ච සබ්බං සබ්බසාමමංකාදුං වට්ඨති—

දස වග්ගො

අබ්භායන සාමමං ථපෙතා සබ්බං සබ්බසාමමං කාදුං
වට්ඨති.

විසති වග්ගො

න කිඤ්චිසබ්බ සාමමං කාදුං න වට්ඨති.

අතිරෙක විසති වග්ගො

සො පන චතුර්වග්ගදීනා සබ්බෙන කතතබ්බං සාමමං
උභතතරෙන කාදුං න වට්ඨති. අතිරතෙන පන
වට්ඨති.

අජුපොසථොති

තයො උපොසථා වාදුද්දසිතො පණ්ණරසිතො
සාමගි උපොසථොති—එවං තයො උපොසථා
වුත්තා.

නාස්. භෙමනන ගිම්භ වස්සානානං තිණ්ණං චුතුනං—

තතිය සත්තම පකෙඤ්ඤ චෙ චෙ කතා ඡවාදුද්දසිතා
අවසෙසා අට්ඨාරස පණ්ණරසිතාති එවං එකසංවච්ඡරෙ
චතුර්විසති උපොසථා— (විසාර:- කඤ්ඤා- 3 පිට බලනු.)

පනනකල්ලනාති

තස් උපොසථොති තිසු උපසථ දිවසෙසු අඤ්ඤ
තර උපොසථ දිවසො තසමිං හි සති. ඉදංසබ්බස්ස
උපොසථ සාමමං පනනකල්ලං නාම හොති.

සීමා

බබසීමා අබබසීමානි දුට්ඨා ගොති. තත්ථචකාදස විපතති යො අතික්කමිඤ්ඤා නිවිධ සමපතත් සුක්කා නිමිත්තෙන නිමිත්තං සමබ්බිඤ්ඤා සමමතා සීමා බබසීමා නාම.

චකාදස විපතති

අතිබුද්ධිකා, අතිමගනි, බණ්ඩ නිමිත්තා ඡායා නිමිත්තා අතිමිත්තා බහිසි මෙ සිත සමමතා නදියා සමමතා සමුද්දෙ සමමතා ජාතස්සරෙ සමමතා සීමාය සීමං සමභිඤ්ඤෙන න සමමතා. සීමාය සීමං අජේඤ්ඤාථරනෙන න සමමතා.

(විසාර කඩ්ඩා 4-5 පිටු බලනු)

නිවිධ සමපතති සුක්කානි

නිමිත්ත සමපතතියා පරිස සමපතතියා කමමාවාව සමපතතියා ච සුක්කා.

නක්ඛ නිමිත්ත සමපතති සුක්කා නාම

පබ්බත නිමිත්තං පාසාණ නිමිත්තං වන නිමිත්තං රුක්ක නිමිත්තං මග්ගනිමිත්තං වමමිස නිමිත්තං තදි නිමිත්තං උදක නිමිත්තනනි අට්ඨ ගොනති.

(විසාර කඩ්ඩා. 5 පිටු බලනු)

පරිස සමපතති සුක්කානාම

සබ්බනතිමෙන පරිවේජදෙන වතුහි භික්ඛුහි සනති පතිඤ්ඤා - සිතා භික්ඛු.

කමමා වාව සමපතති සුක්කා නාම

සුඤ්ඤාමෙහෙවනසබ්බසායාවතාසමනතා නිමිත්තා කිත්තිතා” ති ආදිතා නයෙන වුත්තාය පරිසුද්ධා ඤ්ඤානි දුතියකමමා වාවාය සමමතා.

අබබ සීමා

ගාමසීමා සත්තබ්බනාර සීමා උදකුකෙඤ්ඤා සීමානි නිවිධා.

(විසාර කඩ්ඩා 6 පිටු බලනු.)

වතුසු හිකුඩුසු එකසීමායං හත් පාසං
 අවිජ්ඣා නිවෙසෙව වෙහං සබ්බසං
 උපොසථ කම්මං පත්තංඤ්ඤං නාම හොති

සභාගා පනතිංසො ව නවිජ්ජනතිති

එත් යං සබ්බො සබ්බො විකාල භොජනා දිනා
 සභාග වත්තනා ලුහුකා පත්තිං ආපජ්ජති. එව
 රූපා වත්ත සභාගා සභාගාති වුවිති. විකාල
 භොජනප්පච්චයා ආපන්නං පන ආපන්නි සභා
 ගං අනතිරිත්ත භොජනප්පච්චයා ආපන්නසං
 සන්නිකෙ දෙසෙත්තුං වට්ටති. සභාගා පත්තියා පන
 සතිනෙහි හිකුඩුසි එකො හිකුඩු සාමන්තා ආවාසා
 සජ්ජකං පාගෙනබ්බො ගච්ඡාමුසො නං ආපන්නිං
 පටිකරිතො ආගච්ඡ. මයං තෙ සන්නිකෙ ආපන්නි.
 පටිකරිසාමා”ති.

(විසාර කඩ්ධා 8 පිට බලනු)

වජ්ජිනිසාවුගගලානසම්මං න භොගාතිති.

හිකුඩුති සිකුමානා සාමණේරෙ සාමණේරි
 සිකුමං පච්චකම්මානො අනතිව්ච්ඡාපන්න
 නො ආපන්නියා අදස්සනෙන උකම්මිත්තනො.
 ආපන්නියා අප්පට්ඨිකමෙම උකම්මිත්තනො. පාපිකාය
 දිට්ඨියා අප්පට්ඨි නිසසගෙම උකම්මිත්තනො. පණ්ණි
 නො ඵෙය්‍යසංවාසනො. නිත්තිය පකකන්නනො
 තීරච්ඡාන ගතො, මාතුසානනො, පිතුසානනො,
 අරහන්ත සානනො, හිකුඩුතිදුසනො, සබ්බභෙද
 නො, ලොභිතුප්පාදනො, උභතො බ්‍යඤ්ඤානනොති
 ඉමෙ විසති වාති එක විසති පුග්ගලා වජ්ජනියා
 නාම.

සප්පසාඋපොසථංකරෙසාති

ඉමිනා යෙ තෙ අපරෙපි තයො උපොසථා සබ්බ
 උපොසථො, ගණේ උපොසථො, පුග්ගලෙ උපො

සමා, හි එවං කාරකවසෙන න යො අපරෙපි
න යො උපොසමා. සුතභුද්දෙසො පාරිසුඛි උපො
සමා, අබ්ධිතාන උපොසමා”හි. එවං කතතබ්බා
කාරවසෙන න යො

කිං සංකස්ස පුබ්බකිච්චනාති.

උපොසමාගාරං සමමජ්ජිතබ්බං පානියං පරිභොජ
නියං උපට්ඨපෙ තබ්බං ආසනං පඤ්ඤ පෙ තබ්බං
පදිපො කාතබ්බො අකරනො දුක්ඛට්ඨාපජ්ජති
ථෙරෙනපි පතිරූපං ඤාතො ආණපෙ තබ්බං.

ජන්ද පාපිසුඛිති.

එත්ථ උපොසමකරණත්ථං සනතිපතීනෙ සංකස්ස
බ්බි උපොසමං කතො ආගතෙන සනතිපතීට්ඨා
නං ගතො කාය සාමග්ගිං අදෙනොන ඡන්දෙද
තබ්බො. සොපි ගිලානො වා ගොති කිච්චපසුතො
වා ගෙනාපි පාරිසුඛිං දෙනොන ඡන්දෙපි
දතබ්බො.

කථං දුතබ්බො? එකස්ස භික්ඛුනො සනතිනෙ
ජන්දං දමමි ඡන්දං මෙගර ඡන්දං මෙ ආරොවෙහිති.

කථං දු තබ්බො? එකස්ස භික්ඛුනො සනතිනෙ
පාරිසුඛි දමමි පාරිසුඛිං මෙ හර පාරිසුඛිං මෙ
ආරොවෙහිති. තත්ථ පාරිසුඛි දුතං සංකස්සපි
අතතනො පි උපොසම කරණං සමපාදෙති.

උතුක්ඛානනාති

ගෙමනාදීනං තිත්තං උතුතං එතතකං අති
කතතං එතතකං අවසිට්ඨනාති එවං උතුආචික්ඛන්.

භික්ඛුගතනාති

එතතකා භික්ඛු උපොසමයෙහි සනති පතිතාති
භික්ඛුතං ගණනා.

බ්බාදෙති

භික්ඛුනිනං බ්බාදෙ දුතබ්බො.

හිදුත වණණනා හිට්ඨිතා.

1	පාරාජිකාපතනි	4
2	සඛ්ඛාදිසෙසාපතනි	13
3	අනියතාපතනි	2
4	නිසගි පවිති	30
5	පාවිතනියාපතනි	92
6	පාටිදෙසනියාපතනි	4
7	සෙබ්බා ධම්ම	75
8	අභිකරණ සමථයෝ	7

හික්ඛු ප්‍රාතිමොක්ඛසෙසගි ගිණ්ණාපද 227

1 පාරාජිකාපතනි 4

- 1 උපසපන් හික්ඛුවක් මාගමක් හා මේවුන්දම් සෙවුනේ නම් පරිජිවේ.
- 2 උපසපන් හික්ඛුවක් ගත 75 වැනි මුදලක් සොර සිහින් ගත්කළ පරිජිවේ.
- 3 දෑන දෑන මනුෂ්‍යයෙකුගෙ දිවි තොරකිරීමෙන් පරිජිවේ.
- 4 උත්තර මනුෂ්‍ය ධම්ම ආරොවනයෙන් පරිජිවේ.

2 සඛ්ඛාදිසෙසාපතනි 13

- 1 සිතෙන් හැර සුකුරු මොවනයෙන් වන සඛ්ඛාදිසෙසා පතනියෙකි.
- 2 මනුෂ්‍ය සත්‍රියකගෙ අඛ්‍ය පරාමශීර්ණයෙන් වන සඛ්ඛාදි සෙසාපතනියෙකි.
- 3 මාගමක් සමග කාමය පිළිබඳ කථාකිරීමෙන් වන සඛ්ඛාදි සෙසාපතනියෙකි.
- 4 “මට මෙමුත්ත ධම්මයෙන් උපසථාන කරව”යි කියනකල සිදුවන සඛ්ඛාදි සෙසාපතනියෙකි.
- 5 අසමගි සත්‍රි පුරුෂ දෙදෙනෙක් සමගිකිරීමෙන් වන සඛ්ඛාදි සෙසාපතනියෙකි.

- 6 දායකයෙක් නැතිව සුගන් විසතින් දිග දෙළොස් වියන කටද පළල සත් වියනකටද වඩා රැගෙන කූටියක් කිරීමෙන් වන සඛ්ඤාදී සෙසාපතනියෙකි.
- 7 කරදෙන දායකයෙක් නොමැතිව යථොක්ත ප්‍රමාණයට වඩා ගතහැකි නමුත් විහාර වස්තු නොදෙසා මහල්ලක විහාරයක් කිරීමෙන් වන සඛ්ඤාදී සෙසාපතනියෙකි.
- 8 සිල්වත් භික්ෂුවකට පාරුජිකාපතනියකින් වොදනාකිරීමෙන් වන සඛ්ඤාදී සෙසාපතනියෙකි.
- 9 එළු බැටලුවන්ගේ සංසථිය දැක එලෙසින් භික්ෂුවකට වොදනාකිරීමෙන් වන සඛ්ඤාදී සෙසාපතනියෙකි.
- 10 සමගි සඛ්ඤයා බිදවීමෙන් වන සඛ්ඤාදී සෙසාපතනියෙකි.
- 11 ඒ භික්ෂුවට අනුබල දෙන භික්ෂුවට වන සඛ්ඤාදී සෙසාපතනියෙකි.
- 12 ප්‍රාතිමොක්ෂය දෙශනාකල එහි දුච්ච බව පහළ කිරීමෙන් වන සඛ්ඤාදී සෙසාපතනියෙකි.
- 13 ප්‍රභූ දානාදියෙන් කුලසංග්‍රහකරන භික්ෂුවට වන සඛ්ඤාදී සෙසාපතනියෙකි.

3 අනියතාපතනි 2

- 1 යම් මහණෙක් මාගමක් සමනමෙමුනසෙවනයකට යොග්‍යවූ අස්තෙහි සයනය කෙරේද ඒ දුටු උපාසිකාවක් පාරුජිකාවෙන් හෝ සඛ්ඤාදී සෙසාපතනියෙන් හෝ පවිතියෙන් හෝ වෝදනා කළේනම් එය පිළිගතයුතුයි. එය අනියත නම් වේ.
- 2 මාගමකට අසහ්‍ය තෙපුල් කියන්නට යොග්‍ය ස්ථානයක සක්‍රියක සමග සෙය්‍යාව කෙරේද, උපාසිකාවක් ඒ දැක සඛ්ඤාදී සෙසාපතනියෙන් හෝ පවිතියෙන් හෝ කියානම් එය අදර්ශ්‍ය යුතුයි. ප්‍රතිඥා කටයුතු හෙයින් අනියත නම් වේ.

4 නිසඟි පටිති 30

1 විවර වගිස

- 1 සිවුරක් නොසිටා නොවිසා දසදවසකටවඩා කල් තබාගැනීමෙන් නිසඟි වේ.
- 2 ඉටා පරිහරණය කරනලද තුන් සිවුර නැතිව එක රැස් කුදු සිටීමෙන් නිසඟි වේ.
- 3 අකාල විවර මසකට වඩා පරිහරණයෙන් නිසඟි වේ.
- 4 නොනැ භික්ෂුණියක්ලවා සිවුරු සේදවීමෙන් නිසඟිවේ.
- 5 නොනැ භික්ෂුණියකගේ අතින් සිවුරු පිළිගැනීමෙන් නිසඟි වේ.
- 6 හුවමාරුවක් නොමැතිව භික්ෂුණියකගෙන් සිවුරු පිළිගැනීමෙන් නිසඟි වේ.
- 7 නොනැ ගෘහපතින්ගෙන් අදනා පොරෝනා ඉල්ලානම් නිසඟි වේ.
- 8 නොපැවරු සිවුරු විකල්පනය කිරීමෙන් නිසඟි වේ.
- 9 නොනැ ගෘහපතින් ලඟට පැමිණ නමාව පිළියෙල කරන විවරදියෙහි විකල්පනය කිරීමෙන් නිසඟි වේ.
- 10 සිවුරු පිණිස බාරදුන් මුදලක් වේනම් තුන්වර දක්වා එය ඉල්ලිය යුතුයි. සතරවෙනි වර ඉල්ලන්නාගට නිසඟි වේ.

2 එළකලොම වගිස.

- 1 කොසෙය්ස් මිශ්‍රකොට ඇතිරියක් කිරීමෙන් නිසඟි වේ.
- 2 හුදු කලු එළ ලොම්න්මැ ඇතිරියක්කිරීමෙන් නිසඟිවේ.
- 3 කලු එළ ලොම් දෙභාගයකට වඩා ගෙන සුදු කිඹුල්වන් දෙබාගයක් නොගෙන ඇතිරි කිරීමෙන් නිසඟි වේ.
- 4 ඇතිරියක් කොට සාවුරුද්දක් නොසික්මවා නව ඇතිරි යක් කිරීමෙන් නිසඟි වේ.

- 5 පරණ ඇතිරියෙකින් වියනක් පමණ නොඅල්ලා ඇතිරි කරන්නාහට නිසි වේ.
- 6 අතරමගදී ලන් ඇතිරියක් රැගෙන තුන් යොදුනක් ඉක්මවීමෙන් නිසි වේ.
- 7 නොනැහිඤ්ඤාණියක් ලවා ඇතිරියක් කරවා නම් නිසි වේ.
- 8 රන්රිදීමසුභගවනු පිළිගැනීමෙන්ද තමාපිණිස අනුන් ලවා ගැනීමෙන්ද නිසි වේ.
- 9 රන්රිදීමසුභගවනු ගනුදෙනුවට පැමිණවීමෙන් නිසි වේ.
- 10 නානාප්‍රකාර හුවමාරුවට පැමිණවීමෙන් නිසි වේ.

3 පාත්‍ර වර්ග.

- 1 අතිරේක පාත්‍රයක් දසදවසකට වඩා කල් තබාගැනීමෙන් නිසි වේ.
- 2 පිළියම් පසකට අඩු පාත්‍රයක් ඇතිකල්හි අතින් පාත්‍රයක් තබාගැනීමෙන් නිසි වේ.
- 3 පව්වට හෙෂ්ප්ප් පිළිගෙන සත් දවසකට වඩා කල් තබාගැනීමෙන් නිසි වේ.
- 4 ග්‍රිෂ්ම සෘතුවෙහි අනන්ත මාසයෙන් මැන භාග්‍යෙහි සියලු වැසි සිවුරු සෙවීමෙන් අඛමසකින් මැන භාග්‍යෙහි අදිෂ්ටානකොට ගැනීමෙන් නිසි වේ.
- 5 හිඤ්ඤාවකට සිවුරක් දී නැවත කිපී කබාගැනීමෙන් නිසි වේ.
- 6 පෙහෙරන් ලවා සිවුරු වියවීමෙන් නිසි වේ.
- 7 පෙහෙරන් කරා එලඹ මෙබඳු සිවුරක් කරව. අපි ඊට කුලිය දෙන්නෙමු කීමෙන් නිසි වේ.
- 8 පවාරණයට දසදවසක් කිසියදී දෙනලද ඉක්මන් සිවුරක්ගෙන නොසිටා විවර කාල ඉක්මවීමෙන් නිසි වේ.

- 9 ඉටු භුත්සිවුරෙන් එකක් ගම තබා වනයෙහි වසන
නික්මුවනට සදවස යට වඩා සිවුරෙන් ඉවත්ව විසීමෙන්
නිසගි වේ
- 10 නික්මුවනට පිරිනමනලද විවරදිය දැන දැන තමන්ට
පිරිනමවා ගැනීමෙන් නිසගි වේ.

5 පාචිතනියාපනති 92.

1 මුසාවාද වගීස.

- 1 දැන දැන මුසාවාද කීම නිමිතිකොට ගෙන පවිති වේ.
- 2 උපසපත් කෙනෙකුට ජාතසාදීන් ගටා බිඳීමෙන්
පවිති වේ
- 3 කේලාම් කීමෙහි පවිති වේ.
- 4 අනුපසම්පන්නයෙකුට පාලි ධර්මය පදාදි වශයෙන් හද
රවා නම් පවිති වේ.
- 5 අනුපසම්පන්නයෙකු සමග දෙවුන් රැයකට වඩා
සෙය්‍යාව කෙරේනම් පවිති වේ
- 6 මාගමක් සමග එක සෙනස්නෙහි එක රැයක් සෙය්‍යාව
කෙරේනම් පවිති වේ
- 7 මාගමකට පුරුෂයෙක් නැතිව හය පදයකට වඩා බණ
කීමෙන් පවිති වේ.
- 8 අනුපසම්පන්නයෙකුට උත්තර මනුෂ්‍ය ධර්මය කියානම්
ඒ ධර්මය විද්‍යමානකල පවිති වේ.
- 9 දුට්ඨලොපනතියක්. අනුපසම්පන්නයෙකුට කියානම්
පවිති වේ.
- 10 දැන දැන පොලව කනිනම් කනවානම් පවිති වේ.

2 භුතගාම වගීස.

- 1 නෑණ වෘක්‍ෂාදීන්ගේ ඡෙදනාදියෙන් පවිති වේ.
- 2 සහමැද විවාල දෙය තබා අතිකක් කීමෙන් සසිසයාට
වෙහෙස දීමෙන් පවිති වේ.

- 3 හිඤ්ඤානේ නුගුන කීමෙහි පවිති වේ.
- 4 සහසතු ඇඳ පුටු අබ්භ්‍යවකාශයෙහි අතුරුනො කියා යාමෙන් පවිති වේ.
- 5 සහසතු ගෙහි ඇඳ පුටු අතුරු නොකියා යාමෙන් පවිති වේ.
- 6 සහසතු විහාරයෙහි වාසයට පළමුකොට පැමිණි හිඤ්ඤා වට කරදර වනයේ විසීම පවිති වේ.
- 7 යම් මහණෙක් උපසපත හිඤ්ඤාවකට කිපි විහාරයෙන් තොරපානම් පවිති වේ.
- 8 මධ්‍යම ප්‍රමාණ පුරුෂයෙකුගෙ හිස නොවැදෙන තරම් අහසෙහි වූ සහසතු කුටියෙහි තලාද පිට තබන ලද පා විද විශල් ගසා ඇත නොගසන ඇඳන් ආදියෙහි ඉඳ ගැඹීමෙන් පවිති වේ.
- 9 උලුවස්සෙහි දොර බා ජනෙල් කවුලුවෙහිද කිඤ්ඤා බව පිණිස දොර බාමේ පළල පමණ තැන් ඉක්මවා මැටි ආදිය ගැසීමෙන් පවිති වේ.
- 10 දෑන දෑන පණුවන් ඇති ජලය මැටිවලට ඉසීමෙන් පවිති වේ.

3 හිඤ්ඤාණි ඛවාද මගීය.

- 1 හිඤ්ඤා සමමතයක් තැනිව යම් මහණෙක් හිඤ්ඤාණීන්ට අවවාද කෙරේනම් පවිති වේ.
- 2 සමමත මහණද හිරු අවරට ගියකල අවවාද කෙරේ නම් පවිති වේ.
- 3 මෙහෙණවරකට එලඹ අවවාද කෙරේනම් පවිති වේ.
- 4 ආමිස ආසාවෙන් හිඤ්ඤාන්ට අවවාද කෙරේනම් පවිති වේ.
- 5 නොනැ මෙහෙණකට පෙරළිකිරීමක් තැනිව පිවරුක් දීමෙන් පවිති වේ.

- 6 නොනැ මෙහෙණකට කියා විවරයක් ගෙනවිමෙන් පවිති වේ.
- 7 මෙහෙණක් සමග කථාකරගෙන ගමනක් යාමට එක මගට පැමිණීමෙන් පවිති වේ.
- 8 භික්ෂුණියක් සමග කථාකරගෙන එක නැවට පැමිණ යාමෙන් පවිති වේ.
- 9 භික්ෂුණියක් විසින් සම්පාදනය කරනලද භෝජනයක් වැලඳීමෙන් පවිති වේ.
- 10 භික්ෂුණියක් සමග රහසිගතව නිසද්‍රා කෙරේනම් පවිති වේ.

4 වග්ග.

- 1 නොගිලන් මහණහුමිසින් එක් දවසකට නිසිවූ භෝජන එදවසම නොවැලඳීමෙන් පවිති වේ.
- 2 ගණව පිළිගත් භෝජනය නිමිතිකොටගෙන සමය නබාපවිති වේ.
- 3 පැවරූ පිළිවෙල ඉක්මවා උත්තපටිපාටියෙන් වැලඳීමෙන් පවිති වේ.
- 4 අග්ගලාදිය රුචිලෙස ගැනීමට පත්කල කලහි පිරු දෙතුන් පාත්‍රයකට වඩා ගැණීමෙන් පවිති වේ.
- 5 වලඳ ඉතිරි දෙයක් පසුව කෑමෙන් පවිති වේ.
- 6 ප්‍රතික්ෂෙපකලාසින් පසුමහණ අනුභව කරවයි පැමිණ වූ භෝජනය වැලඳීමෙන් පවිති වේ.
- 7 විකාලයෙහි වලඳන්නාගට පවිතිවේ.
- 8 පිළිගෙන එක රැයකුදු ඉක්ම වලඳන්නාට පවිති වේ.
- 9 නොගිලන්ව පස්බෙහෙත්ඉල්වා වලඳන්නාට පවිතිවේ.
- 10 නොපිළිගන්වන ආහාරයක් වලඳනම් පවිතිවේ.

5 වග්ගය.

- 1 යම් මහණෙක් නන්තපරිබ්බාජකයෙකුට කෑ සුභුදෙයක් සියතින් දීමෙන් පවිති වේ.
- 2 ඇවැත්ති නා සමග හැසිරීම මට රුචිනැත පහව යවයි කියානම් පවිති වේ.
- 3 රුගයෙන් යුත් සුත් පුරුෂයන් සිටින ගෙයකට වැද සිටිනම් පවිති වේ.
- 4 මාගමක් සමග රහස්හිවූ අස්නෙක හිඳිනම් පවිති වේ.
- 5 මාගමක් සමග ඇසට රහස්වූ නැත හිඳිමත් පවිති වේ.
- 6 සභිවිහාරකයාට නොකියා ගම් වැදීමෙන් පවිති වේ.
- 7 අභිලන් මහණ තෙම සාරමසක් හිලන් පසින් පැවරීම ඉවසිය යුතුයි, ඊලග සාරමස ඉවසිය යුතුයි. ජීවිතය දක්වා ඉවසීම හැර ඉවසන්නාට පවිති වේ.
- 8 යුඛ සේනාව බලන්ට යන්නාගට පවිති වේ.
- 9 යුඛ සේනාවෙහි දෙතුන් රැයකට වඩා නතරවීමෙන් පවිති වේ.
- 10 දෙතුන් රැයක් යුඛ සේනාවෙහි වසන මහණ අණික දැනියට යාමෙන් පවිති වේ.

6 වග්ගය.

- 1 රු බීමෙන් පවිති වේ.
- 2 ඇහිල්ලෙන් ගිරිති කැවීමෙන් පවිති වේ.
- 3 දියෙහි කෙලීමෙන් පවිති වේ.
- 5 අනාදරයෙහි පවිති වේ.
- 6 හිසුළුවක් හයගැණවීමෙහි පවිති වේ.
- 6 ගිනි දෑල්වීමෙහි පවිති වේ.
- 7 අඩමසක් නොපිරුණුකළ සමය තබා නැමෙන් පවිති වේ.

- 8 අළුත් සිවුරක් කප්බිඳුනොතබා පෙරවානම් පවිතිවේ
- 9 විකල්පනය කරණ සිවුරක් නොසුරුවා පරිභෝග කෙරේනම් පවිති වේ,
- 10 සිනාසීම සදහාවත් පාත්‍රාසිවුරු සැඟවීමෙන් පවිතිවේ.

7 වග්ගි.

- 1 යම් මහණෙක් දෑතදෑත සතෙක් මරානම් පවිති වේ.
- 2 දෑත දෑත සතුන්ඇති ජලය පානය කිරීමෙන් පවිතිවේ.
- 3 දෑත දෑත ධම්මලෙස කරණ අධිකරණය නැවත උගුළුවා නම් පවිති වේ.
- 4 දෑත දෑත සමිකාදිසෙසාපතනයක් සහවානම් පවිති වේ.
- 5 දෑත දෑත විසිවයස් සම්පූර්ණ නුමුවෙක් උපසපන් කිරීමෙන් පවිති වේ.
- 6 දෑත දෑත සොරසත්වුවා සමග එක මාගියට පිළිපත් වේ නම් පවිති වේ.
- 7 මාගමක් සමග එක මාගිය පිළිපත් කෙණෙහි පවිතිවේ.
- 8 ශික්ෂා පදයන්ට අගෞරව කිරීමෙන් පවිති වේ.
- 9 නවාගත ධම්මෙහි ගත්තාලද දෘෂ්ටිය නොහළුවේ නම් ඒ මහණ සමග ධර්මාස සමභාග කරන්නාගට පවිති වේ.
- 10 ශික්ෂාපදයන්ට අගෞරව කරණ සාමණේරයෙක් ලභ නබාගැනීමෙන් පවිති වේ.

8 වග්ගි.

- 1 ප්‍රඥානන ශික්ෂාපදය කියනු ලබන කල්හි එහි නොපිහිටයි නම් පවිති වේ.
- 2 පාමොක් දෙසුකළ ඊට දෙස් පවරානම් පවිති වේ.
- 3 පාමොක් දෙසන කළ එය නොපිළිගනී නම් පවිති වේ.
- 4 හික්ෂුවකටපහර දීමෙන් පවිති වේ.

- 5 පහරදීමට අත එසවීමෙන් පවිති වේ.
- 6 සබ්බාදිසෙසාපනතියෙකින් භික්ෂුවකට වෛදනාකිරීමෙන් පවිති වේ.
- 7 කුකුස් ඉපදවීමෙන් පවිති වේ.
- 8 රහස් ඇසීමෙන් පවිති වේ.
- 9 ධම් කම්මයට ඡන්දය දී පසුව දෙස් කීමෙන් පවිති වේ.
- 10 විනිවජ්ජය කථා පවතින කල ඡන්දය නොදී යා නම් පවිති වේ.
- 11 සහ සහු විවර්ධදිය දී පසුව දෙස්කියානම් පවිති වේ.
- 12 සහ සහු පිරිසර සබ්බසාට නොකියා දේනම් පවිතිවේ.

9 වගීය.

- 1 රජ සහ දේවිය ඇතුල් ගෙයි සිටිද්දී යාමෙන් පවිති වේ
- 2 විහාරය ඇතුළත තිබූ රන් රිදී මුහු මැනික් ආදියක් තබා දීම පිණිස ගැනීමෙන් පවිති වේ
- 3 භික්ෂුවකට නොකියා ගම් වැදීමෙන් පවිති වේ
- 4 ඇට දත් වලින් ඉදිකටු ගුල් කරවීමෙන් පවිති වේ
- 5 සුගත් වියනින් අට අහලකට වඩා ප්‍රමාණය ඉක්මවා ඇඳ පුටු කිරීමෙන් පවිති වේ
- 6 ඇඳක් හෝ පුටුවක් පුලුන් වළඳනා ලදුව කෙළේනම් පවිති වේ
- 7 නිවාසන සිවුර දිගින් වියත් දෙකයි පළල එකහමාරයි ඉක්මවන්නාව පවිති වේ
- 8 කණ්ඩුපට්ට්ඨාදනය දිග වියත් සහරයි පළල දෙකයි ඉක්මවන්නාව පවිති වේ
- 9 වැඟි සිටු දිග හයයි පළල දෙකහමාරයි ඉක්මවන්නාව පවිති වේ
- 10 සුගත් සිවුර ඉක්ම වන්නාව පවිති වේ.

පාරිදේශනීයාපනති 4.

- 1 ඇතුල්ගමට වැද නොනැ හික්කුණියක් අතින් කැයුතු දෙයක් සියතින් පිළිගෙන වැලඳීමෙන් පරිදේශනීයා පනතියක් වේ.
- 2 වලඳමින් සිටින කල මෙහි බෙදවසි විධානය කරණ හික්කුණියට ඉවත් වෙන්ට නොකියා වලඳන හික්කුණිට පරිදේශනීයා පනතිය වේ.
- 3 ආරාධනාක් නොමැතිව සෙබ සමමන කුලයට එලඹ සියතින් බාදාහොදාපිළිගෙන අනුභවකරණ හික්කුණිට පරිදේශනීයාපනතිය වේ.
- 4 අරණ්‍ය සෙනාසනයට ගෙන දෙන්නෙමිසි නොදන් වනලද බාදා හොදායක් අරමතුලදි සියතින් පිළිගෙන වැලඳීමෙන් පාරිදේශනීයාපනති වේ.

සෙවියා ධම් 75.

1 වග්ග

- 1 හාත්පසින් වටකොට නොඇඳීමෙන් දුක්කටා වේ.
- 2 හාත්පසින් වටකොට නොපෙරවීමෙන් දුක්කටා වේ.
- 3 මනාකොට හැඳ පෙරවා නොයාමෙන් දුක්කටා වේ.
- 5 සුවිනිතව ගම් නොවැඳීමෙන් දුක්කටා වේ.
- 6 සුවිනිතව ගම්වල නොහැසිරීමෙන් දුක්කටා වේ.
- 7 යටහෙලන ඇස් ඇතිව ගම්වල යාමෙන් දුක්කටා වේ.
- 8 යටහෙලන ඇස් ඇතිව ගම්වල විසීමෙන් දුක්කටා වේ.
- 9 නගනලද සිවුරු ඇතිව ඇතුල් ගම්වල යාමෙන් දුක්කටා වේ.
- 10 නගනලද සිවුරු ඇතිව ඇතුල් ගම්වල සිටීමෙන් දුක්කටා වේ.

2 වගීෂ

- 1 මහසීනා ඇතිව ගම් වැදීමෙන් දුක්කටා වේ
- 2 මහසීනා ඇතිව ගම්වල සිටීමෙන් දුක්කටා වේ
- 3 මහත් ශබ්දයෙන් කථා කරමින් ගම් වැදීමෙන් දුක්කටා වේ
- 4 මහත් ශබ්දයෙන් කථා කර කර ගම්වල සිටීමෙන් දුක්කටා වේ
- 5 කඟ සලසලා ගම්වැදීමෙන් දුක්කටා වේ
- 6 කඟ සලසලා ගම්වල සිටීමෙන් දුක්කටා වේ
- 7 අත සලසලා ගම් වැදීමෙන් දුක්කටා වේ
- 8 අත සලසලා ගම්වල සිටීමෙන් දුක්කටා වේ
- 9 ඉස සලසලා ගම් වැදීමෙන් දුක්කටා වේ
- 10 ඉස සලසලා ගම්වල සිටීමෙන් දුක්කටා වේ

3 වගීෂ

- 1 උකුලෙහි නබන ලද අත් ඇතිව ගම් වැදීමෙන් දුක්කටා වේ
- 2 උකුලෙහි නබන ලද අත් ඇතිව ගම්වල සිටීමෙන් දුක්කටා වේ
- 3 හිස වසා පොරවාගෙන ගම් වැදීමෙන් දුක්කටා වේ
- 4 හිස වසා පොරවාගෙන ගම්වල සිටීමෙන් දුක්කටා වේ
- 5 විලුඹෙන් යන ගමන් ඇති කල දුක්කටා වේ
- 6 අකවටු ඇවිලීම් ඇතිව ගම්වල සිටීමෙන් දුක්කටා වේ
- 7 සිහි එලවා අහර නොපිළිගැනීමෙන් දුක්කටා වේ
- 8 පාත්‍ර ගත සංඥා නැති අහර පිළිගැනීමෙන් දුක්කටා වේ
- 9 බත් සහරවන කොටස පමණක් වූ වුද්ග සුපාදිය නොපිළිගැනීමෙන් දුක්කටා වේ
- 10 පා මුවට්ට යට රෙබාව හා සමව නොපිළිගැනීමෙන් දුක්කටා වේ

4 වග්ග

- 1 සිහි ඵලවා අගර නොවැළැදීමෙන් දුක්කවා වේ
- 2 පාත්‍ර සංඥ ඇතිව අගර නොවැළැදීමෙන් දුක්කවා වේ
- 4 පිළිවෙලින් නොවැළැඳීමෙන් දුක්කවා වේ
- 3 යට සුප පිණිස නොවැළැඳීමෙන් දුක්කවා වේ
- 5 බත මුදුනින් හනා වැළැඳීමෙන් දුක්කවා වේ
- 6 බතින් මුදග සුපාදිය වසනකල දුක්කවා වේ
- 7 නොගිලන්ව බත තමා පිණිස විනවා නම් දුක්කවා වේ
- 8 කිපුණු සිහිත් අනුත් වළඳන පාත්‍රය බැලීමෙන් දුක්ක
- 9 මහත් පිඩුකොට වැළැඳීමෙන් දුක්කවා වේ [වා වේ
- 10 පිඩු නොකොට වැළැඳීමෙන් දුක්කවා වේ

5 වග්ග

- 1 අගර පිඩු මුට ලඟට නොපමුණුවා මුට විවෘත කරන් නාට දුක්කවා වේ
- 2 වළඳමින් ඇතිලි සියල්ලම මුටයෙහි දැමීමෙන් දුක්කවා
- 3 අගර සහිත මුටින් කපාකිරීමෙන් දුක්කවා වේ [වේ
- 4 අගර පිඩු මුටයට දමදමා වැළැඳීමෙන් දුක්කවා වේ
- 5 අගර පිණිස කඩකඩා වැළැඳීමෙන් දුක්කවා වේ
- 6 හකු පුරවපුරවා වැළැඳීමෙන් දුක්කවා වේ
- 7 අත ගසා දමදමා වැළැඳීමෙන් දුක්කවා වේ
- 8 බත් උළු ඉසිර ඉසිරවා වැළැඳීමෙන් දුක්කවා වේ
- 9 දිව තෙරව තෙරවා වැළැඳීමෙන් දුක්කවා වේ
- 10 වපු වපු යන හඬ නඟනහා වැළැඳීමෙන් දුක්කවා වේ

6 වග්ග

- 1 සුරා සුරා යන හඬ නඟනහා වැළැඳීමෙන් දුක්කවා වේ
- 2 අත ලෙවලෙවා වැළැඳීමෙන් දුක්කවා වේ
- 3 එක ඇතිල්ලකින් පාත්‍රය ලෙව ලෙව වැළැඳීමෙන් දුක්කවා වේ
- 4 දිවෙන් පිට හොල් ලෙවලෙවා වැළැඳීමෙන් දුක්කවා වේ
- 5 වළඳන අතින් පැත් භාජනය ඇල්ලීමෙන් දුක්කවා වේ

6. පාත්‍රය සේද දිය ඇහුල් ගෙසි දැමීමෙන් දුක්කටා වේ
- 7 කුඩා ඉසලාගත් අයට බණ කීමෙන් දුක්කටා වේ
- 8 දඬු ගත් අයට බණ කීමෙන් දුක්කටා වේ
- 9 කඩු ගත් අයට බණ කීමෙන් දුක්කටා වේ
- 10 දුනු ගත් අයට බණ කීමෙන් දුක්කටා වේ

7. වර්ග

- 1 පයලු මිරිවැසි ඇති අයට බණ කීමෙන් දුක්කටා වේ
- 2 පයලු වගන් ඇති අයට බණ කීමෙන් දුක්කටා වේ
- 3 යාතාවක සිටින්නන්ට බණ කීමෙන් දුක්කටා වේ
- 4 සයනයට පැමිණිහට බණ කීමෙන් දුක්කටා වේ
- 5 අනවටුච්ඡ ඇති අයට බණ කීමෙන් දුක්කටා වේ
- 6 හිසවසා වෙළුන ලද්දන්ට බණ කීමෙන් දුක්කටා වේ
- 7 වසන ලද හිස් ඇති අයට බණ කීමෙන් දුක්කටා වේ
- 8 ආසනයෙහි උන්නන්ට බිම ඉඳ බණ කීමෙන් දුක්කටා වේ
- 9 මිටි අස්නක හිඳ උස් අස්නක සිටින්නාට බණ කීමෙන් දුක්කටා වේ
- 10 ඉඳගන්නාහට සිටගෙන බණ කීමෙන් දුක්කටා වේ
- 11 පස්සෙහි යමින් පෙරටුව යන්නාහට බණ කීමෙන් දුක්කටා වේ
- 12 නොමගින් යමින් මගින් යන්නාහට බණ කීමෙන් දුක්කටා වේ
- 13 සිටගෙන මල මුත්‍ර කිරීමෙන් දුක්කටා වේ
- 14 නණකොළ ඇති තැන්වල මුත්‍ර කිරීමෙන් දුක්කටා වේ
- 15 ජලයෙහි මලමුත්‍ර කිරීමෙන් දුක්කටා වේ

අධිකරණ ධර්ම 7.

1 සමමුඛා විනය	4 ප්‍රතිඥාව
2 සති විනය	5 යෙතුයාසසිකාව
3 අමුලුහවිනය	6 නසසපාපියාසසිකාව

7 නිණවතාරකය

ශික්ෂාපදවල භාවය නිමි.

සත්‍ය දසාකාරය.

1 නිදන.

ශික්ෂාපද පැනවූ නැත් සත්වදූරුම් වේ. එනම්, වෙසාලි, රුජගහ, සාවණි, ආලවක, කොසම, සකක, භගග, යන ජනපදයෝ යි.

2 පුගල.

ඒ ඒ ශික්ෂාපද පැනවීමට ආදිකමික පුදගලයෝ පුදිනන, ධනිය, සමග්‍රලා, වග්‍රමුදා, සෙය්‍යසක, උදය, ආලවක, ඡනන, මෙතනිය, දෙවදනන, අසුජි, පුතබ්බපු, ඡබ්බගනිය, උපනඤ, අඤ්ඤ තර, ගඤ්ඤ, අනුරුම, චුලපඤ්ඤ, නඤ, ආදීහු

3 වස්තු

[වෙති.

වස්තුනම්-ඒ ඒ පුද්ගලයන් කළ වැරදික්‍රියාවෝ යි

4 පඤ්ඤානි විධි

ප්‍රඥප්තියනු-ප්‍රඥප්ති-අනුප්‍රඥප්ති-අනුප්‍රඥප්ති-ප්‍රඥප්ති-සමිත්‍ර ප්‍රඥප්ති-ප්‍රදේශ ප්‍රඥප්ති-සාධාරණ ප්‍රඥප්ති--අසාධාරණ ප්‍රඥප්ති--එකතො ප්‍රඥප්ති-උභතො ප්‍රඥප්ති.

එහි විස්තර.

ප්‍රඥප්ති නම්-පළමුකොට පනවන ලද්දකි. අනුප්‍රඥප්ති නම්-ඊට අනුව පනවන ලද්දකි. අනුප්‍රඥප්ති නම්-දෙවන නුපත් කල්හි පනවන ලද්දකි. සියලු ප්‍රදේශයටම සරිලන ලෙස පනවන ලද්ද සමිත්‍ර ප්‍රඥප්ති නම් වේ. ප්‍රදේශයකට පමණක් පනවන ලද්ද ප්‍රදේශ ප්‍රඥප්ති නම් වේ. භික්ෂු භික්ෂුනීන්ට සාධාරණවූ ප්‍රඥප්තිය සාධාරණ ප්‍රඥප්ති නම්-භික්ෂුන්ට පමණක් පනවන ලද්ද අසාධාරණ ප්‍රඥප්ති නම්. සාධාරණ අසාධාරණ දෙකත් එකතො උභතොදෙකත් අනුවශයෙන් එකක්මය

5 ආනන්ති යනු-ආඥාවයි. 6. ආපනති යනු-ආපනති ප්‍රභේදයයි. 7. අනාපනති යනු-අජානනාදීන් ගෙන් වන වරදයි. 8. විපනති නම්-සීල, ආචාර, දිට්ඨි, ආජීව යන සතරයි. 9. අභින යනු ආපනති සාධක අභිනයි. 10. කාය, වචන, කාය වචන දෙක. කාය චිත්ත, වාචා චිත්ත, කාය වාචා චිත්ත යන සය සමුට්ඨාන නම්.

කිදිසා 11

සියලු ආපනතිහු ක්‍රියා වශයෙන් කායවචනාදී යෙන් සිඛ වෙති.

සංකල්ප 12

සංකල්පා විමොක්ඛි නොසංකල්පා විමොක්ඛි යයි දෙකකි. ඇවතට පැමිණෙන සංඥාව නැති නමින් ආපනති භාවයෙන් මිදෙද්ද එය සංඥා විමොක්ඛි නම්. ඇවතට පැමිණෙන සංඥාව නැතත් ඇවතට පැමිණෙද්ද එය නොසංකල්පා විමොක්ඛි නම්.

විනතගෙදස 13

සචිත්තක-අචිත්තක වශයෙන් දෙයාකාර වේ. සචිත්ත සමුට්ඨාන තුනෙන් නැගෙන ඇවත සචිත්තක නම්. අචිත්තක සමුට්ඨානයෙන් නැගෙන ඇවත අචිත්තක නම්.

වජ්ජ 14

ලොභවද්‍ය ප්‍රඥප්ති වද්‍යයයි දෙයාකාර වේ. සියල්ලම අකුසල් වේ ද එය ලොභවද්‍යයි. කුසලාකුසල අව්‍යකානවේද එය ප්‍රඥප්තිවද්‍ය නම්.

කාමම 15

සියලු ආපනතිහුම කායකම් වාක්කම් මනෝකම් වශයෙන් තුන්ආකාර වේ.

ත්‍රිකවිධි 16

කුසලත්‍රිකයතික විධියයි ඥාත්‍රිකවිධිය කුසල අකුසල අව්‍යකාන තුනෙන් යුක්තවූ ඇවත කුසල ත්‍රිකවිධිනම්. සුඛවේදනා-දුක්ඛවේදනා-උපෙක්ඛා වේදනා තුනෙන් යුක්තවූයේ වේදනා ත්‍රිකය යි.-

දුක විධි 17

අකුසල අව්‍යාකාන වශයෙන් සිත් දෙකක. ගුඩ උපෙක්‍ෂා වශයෙන් වෙදනා දෙදෙනෙක. මේ සත්තදශාකාරයයි. සියලු ශික්‍ෂාපදයන්හිම මෙය තේරුම් ගතයුතුයි එකල්හි භික්‍ෂුනෙම නවාගතයත් වහන්සේගේ සියලුම විනයපිටක දූතගත්තේ වේ.

විසතර කාණ්ඩය.

1. මෛත්‍රීය පාශ්‍රිකාව.

1	නිදනං	-	වෙසාලියං
2	පුග්ගලං	-	සුද්දිනනසෙරං
3	වත්තං	-	මෛත්‍රීය විනික්‍ෂාමන වත්තසමිං
4	පඤ්ඤානිවිධි	-	මෛත්‍රීයං ධම්මං පතිසෙවෙය්‍ය
5	ආනන්ති	-	ආනං පඤ්ඤාබ්‍රමා ආනන්ති
6	ආපන්ති	-	දුක්ඛවාදි ආපන්තිනෙදො
7	අනාපන්ති	-	අජානනාසංසාදීනං
8	විපන්ති	-	සීල විපන්ති
9	අභිතං	-	වෙ අභිතානි a
10	සමුට්ඨානං	-	පඨමි පාශ්‍රිකා ස ට්ඨානං
11	කිරියා	-	කායකම්මාදි කිරියා
12	සඤ්ඤා	-	සඤ්ඤාවිමොක්ඛං
13	චිත්තං	-	සචිත්තකං
14	වජ්ජ	-	ලොකවජ්ජං
15	කම්මං	-	කායකම්මං
16	පඨමනික	-	අකුසල චිත්තං
17	දුතියනික	-	විවෙදනං

9. a සෙවන චිත්තං
මග්ගෙන මග්ග පච්චෙසනං
ඉහ අභිනිකං

විසතර.

කිලෙසාරිහි පරුජයතෙ පරුජසිත්ථානි වා පාරුජකො-
කෙලෙස් සතුරන් විසින් පරදවනු ලැබෙනුයි පරදවන
ලදනුයි හෝ පාරුජකා නම් වේ. ඒ පාරුජකාවූ භික්ෂුව ගිහි
යෙක්වී නැවත සරණගමනය පටන් ඒ ඒ සිල් රැක මනාව
පිළිපැදීමෙන් රහත්වීම හැර සෙසු මාගීඵල ලබන්ට සුදුස්
සෙක් වෙයි

මනුෂ්‍ය සත්‍රියගේ වසමහ වසමහ මුඛ මාගීවශයෙන් 3
අමනුෂ්‍ය සත්‍රියගේ වසමහ වසමහ මුඛ මාගීවශයෙන් 3
නිරශ්විත සත්‍රියගේ වසමහ වසමහ මුඛ මාගීවශයෙන් 3
මනුෂ්‍ය පුරුෂයන්ගේ වසමහ මුඛ මාගීවශයෙන් 2
අමනුෂ්‍ය පුරුෂයන්ගේ වසමහ මුඛ මාගීවශයෙන් 2
නිරශ්විත පුරුෂයන්ගේ වසමහ මුඛ මාගීවශයෙන් 2
මනුෂ්‍ය අමනුෂ්‍ය නිරශ්විත උභතො

ව්‍යඤ්ජනයකයන්ගේ මාගී 9

ඵසේම පණ්ඩකයන්ගේ වශයෙන් මාගී

6

එකතුව මාගී 30

මෙකී මාගීයන්හි නිමිති ප්‍රවේශයෙන් නිමිති ප්‍රවේශ
කරවන කල්හි ප්‍රවේශන-ප්‍රවිෂ්ට-සීති-උඬරණ යන
සතර ඝණයෙහි, මෙමුනු ධම්ම පාරුජකාවට පැමිණියේ
නම් වේ.

2. අදිනනාදන පාරුජකාව.

- 1 නිදානං රාජගහෙ
- 2 පුග්ගලං ධනියකේරං.
- 3 වජ්‍රං අදියනනවජ්ජුසම්.
- 4 පඤ්ඤානති ගාමා වා අරඤ්ඤවා
- 5 ආනතති සානතතිකං
- 6 ආප්පති දුක්ඛාපාතෙදං

- 7 අනපනති උමමන්තකාදීනං
- 8 විපනති සීලවිපනති
- 9 අභිනං අචෙ අභිනානි
- 10 සමුට්ඨානං අද්දාන සමුට්ඨානං
- 11 කිරියා කායකම්මාදි කිරියා
- 12 සඤ්ඤා සඤ්ඤා විමොක්ඛං
- 13 විත්තං සවිත්තකං
- 14 චජ්ජං ලොකචජ්ජං
- 15 කම්මං කායකම්මං
- 16 පඨමතික අකුසලවිත්තං
- 17 දුතියතික දිවෙදනං

විසතර.

ගාමා වා අරඤ්ඤා වා

යපෙත්වා ගාමඤ්ඤා ගාමුපචාරඤ්ඤා අවසෙසං අරඤ්ඤානාම.
ගමන් ගමුපචාරයන් ඇර අනෙක් සියල්ල අරඤ්ඤා නම්.
ගමක හෝ ආරණ්‍යයක හෝ භූමි කිසිවක් ගැනීම
අදහස් කරනලදී.

මනුෂ්‍යයකුට අයත් පුරුෂ නිල කමිපණයෙන් සහ
රිත් කොටසක් හෙවත් මෙ කල යන 75 ක් වටිනා, අයිති
කාරයා නොදෙන, යම්කිසිවක් පස්විසි අවහාරයෙන් ගනී
නම් පාරාජිකා වේ,

1. නාගා ගණිත පඤ්චකය.

- 1 ආදියෙය්‍ය
- 2 හරෙය්‍ය
- 3 අවහරෙය්‍ය
- 4 ඉරියාපථවිකොපෙය්‍ය
- 5 යානාවාමෙය්‍ය

2. ජකා ගණිත පඤ්චකය.

- 1 ආදියෙය්‍ය
- 2 හරෙය්‍ය
- 3 අවහරෙය්‍ය
- 4 ඉරියාපථවිකොපෙය්‍ය
- 5 යානාවාමෙය්‍ය

3 සහජවිකා පඤ්චකය.

- 1 සාගන්ධිකො
- 2 ආණ්පතිකා
- 3 නිසසගහියො
- 4 අත්ඝාධකො
- 5 දුරනිකෙහිපො

4 සුඛිකොග පඤ්චකය.

- 1 පුඛිකොගො
- 2 සහපගොගො
- 3 සංවිද්‍යවහාරො
- 4 සමෙකත කමමං
- 5 නිමිත්තකමමං

5 ථෙය්‍යාවහර පඤ්චකය.

- 1 ථෙය්‍යාවහරො
- 2 පසය්‍යාවහාරො
- 3 පරිකපපවහාරො
- 4 පටිච්ඡන්තාවහාරො
- 5 කුසාවහාරො

3 මනුෂ්‍ය විග්‍යහා පාරාජිකාව.

1 වේසාලියං.	9 පච්ඡෙදිනාති *
2 සමබ්බුලා	10 අදින්නාද්‍යන සමුට්ඨානං
3 ජිවිතාවොරොපනවඤ්ඤාසම්මිං	11 කායකමමාදි කිරියා
4 මරණවණ්ණංවා	12 සඤ්ඤවිමොක්ඛිං
5 සාණ්ණතිකං	13 සචිත්තකං
6 දුක්ඛවාදිනෙදං ඉ	14 කායකමමං වචිකමමං
7 අජානනසස්ස	15 ලොකවජ්ජං
8 සීලවිපකති	16 අකුසලචිත්තං
	17 දුක්ඛවෙදනං

ඉ මරණ පිණිස බොරුවලවල් කැපීමෙන් දුශකවාවේ.
 බොරු වලෙහි යමෙක් වැටුනු නෙතෙහිද දුශකවාවේ.
 තිරිසන්ගත සත්ත්වයන්ට දුක්දීමෙන් දුශකවාවේ.
 මනුෂ්‍යයන්ට දුක්දීමෙන් ඵලලවයවේ
 යකඩ තිරය්විනයෝ මැරීමෙන් පටිතිවේ
 මනුෂ්‍යයෙකු මැරීමෙන් පාරාජිකාවේ

* මනුෂ්‍ය ජාතික පාණේ-පාණ සඤ්ඤිතා වධකචිත්තං
 උපපකනුමො-තෙණ මරණං.

ප්‍රතිසංස්කරණ විභාගයෙහි සමමත කලලරූපය පටන් මනුෂ්‍ය ප්‍රාණයක් මරණ වෙනතාවෙන් දිවි තොරකිරීමෙන් හෝ කරවීමෙන් පාරාජිකාවේ.

මෙයින් සමප්‍රයක් වෙනස්වුනානම් ආනාපයායාගට පාරාජිකා නොවේ.

- 1 සාහජික නම්:— අතින් හෝ අතෙහි තිබුන ආයුධයෙන් මැරීමයි.
- 2 නිසංගතිය නම්:— ඇත සිටියෙකුට අතෙහි තිබූ යමක් ගසාදමා මැරීමයි.
- 3 ආණ්ඩනය නම්:— අනුන් ලවා මැරීමයි.*
- 4 ථාතර නම්:— බොරුවලවල්වල දමා හෝ වසදී මැරීමයි.
- 5 විජ්ජාමය නම්:— මන්ත්‍ර ජපකිරීමෙන් මැරීමයි.
- 6 ඉදිමය නම්:— සෘණ බලයෙන් මැරීමයි.

4 උතතරි මනුසංසාධමම පාරාජිකාව.

1 වෙසාලියං	9 පඤ්චඅඛ්‍යාති
2 වගගුමුදා තිරියෙ භික්ඛු	10 උතතරි මනුසංසාධමම සමුට්ඨානා
3 උතතරි මනුසංසාධමම රොවන වජ්ජසමිං	11 කිරියා
4 අඤ්ඤාත්‍රඅධිමානා	12 සඤ්ඤාවිමොක්ඛං
5 ආණ්ඩනිකං	13 සචිත්තකං

* ආණ්ඩනය සංඝාර වේ

- 1 වජ්ජ නම්:— අසවල් පුද්ගලයා මරවයි. අනදීමයි.
- 2 කාල නම්:— අසවල් වේලාවට මරන්ට අනදීම.
- 3 ඔකාස නම්:— දවස හෝ මාසය නිශ්මකිරීම.
- 4 ආයුධය නම්:— අසවල් ආයුධයකින් කීම.
- 5 ඉරියාපථ නම්:— ගමනක් යනවිට හෝ සිටිනකොට මරන්ට අනදීම.
- 6 කිරියාවියෙෂ නම්:— අසවල් ක්‍රියාව කරනකොට අනදීම.

6 ආපනතිහෙදං	14 වච්ඤාමං
7 අජානනාසං	15 ලොකවජ්ජං
8 සීලවිපතති	16 අකුසල විතතං
17 දුක්ඛවෙදනං	

විසතර.

තමා කෙරෙහි නුපන් ප්‍රථමධ්‍යානාදි ප්‍රභේදගත උත්තරි මනුෂ්‍ය ධර්මයන් ලාමක අදහසින් වචන තේරෙන මිනිසෙක් හට තමාකෙරෙහි ඇතිබව ප්‍රකාශකිරීමෙන් පාරාජිකාවේ.

මනුෂ්‍ය ධර්ම.

1 පාණ්ණාන	2 අදනනාදන	3 කාමෙසුමිවජාචාර
4 මුසාවාද	5 පිසුනාවාව	6 පරාමාවාව-
7 සමථපඤාප	8 අභිජ්ඣා	9 ව්‍යාපාද
10 මිථ්‍යාදාෂවි		

මෙයින් වෙන්වී වාසයකිරීම මනුෂ්‍යධර්මයයි. අනිත්වොගී ඥාන ලැබීමට සුදුසු ධ්‍යානාදි ධර්මයෝ උත්තරි මනුෂ්‍යධර්මනම්

පාරාජිකා කාණ්ඩය නම්.

සංඝාදි සෙසා පනති කාණ්ඩය

1. ශික්ෂාපදය.

සංඝච්ඡානිකානි-ජානනො සංඝජානනො වෙවච අභිවි තරිකා විතිකම්මො.

සුභගනනි-දසසුක්කානි-නිලං පිතං ලොභිතං ඔදනං තකකවණ්ණං දහවණ්ණං තෙලවණ්ණං බීරවණ්ණං දධිවණ්ණං සවිවණ්ණං

2. ශික්ෂාපද

ඛනිගෙනානාම-සාරනො අපෙකෙබ්බා පටිබ්බවිතො විපරිණානනි-රතනමපිච්ඡිතං විපරිණතං, දුට්ඨමපිච්ඡිතං විපරිණතං, මුලුභමපි චිතතං විපරිණතං.

වෙනිනාම:- සුඛකොසාවා සුතනම්සාවා මාලාමිසාවා
 හිරඤ්ඤමිසාවා සුවණ්ණමිසාවා මුත්තාමිසාවා
 මණිමිසාවා.

ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියඤ්ඤිතො අනතමසො ලොමෙන ලොමං
 ඵුසසනාසාපි, ඉන්ද්‍රියාවා ඵුසිගමානස්ස සෙවානාධිපතා
 යෙන වායාමිත්වා එස්සං පටිජානමානනාස්සසඬ්ඤාදිසෙසො.

අඩුව එකෙන හඳවන ගඟෙකා දුතියෙන හඳවන
 දිවසමපි තත්තත්ත ඵුසනාසං එකො ආපත්ති.

3. ශික්ෂාපදස

දුට්ඨුල්ලානාම වාචා-වච්චමග්ගපස්සාව මග්ග මෙථුන ධම්ම
 පටිසංසුතවාචා.

සථානං සුවාසුචනිනනි

දහරෙ දහරිං නරුණො නරුණිං කාමහොගි කාම
 හොගිතිං.

වණ්ණංගනනිනාම: චෙමග්ගෙ ථො මෙනිවණ්ණෙනි පසංසති
 අවණ්ණංගනනිනාම-චෙ මග්ගෙ වුංසෙතිවමෙනි ගරහති.

4. ශික්ෂාපදස

අතනකාමනනි අතනනොසාමං අතනනොගෙතුං අතනනො
 අධිපපායං අතනනො පාරිවරියං.

එතදගගනනි-එතං අග්ගං එතං සෙට්ඨං එතං මොක්ඛං එතං
 උත්තමං එතං පවරං.

පටිච්චෙසසාසි-අභිරමෙය්‍ය.

5. ශික්ෂාපදස.

ඉන්ද්‍රියාවා සුඤ්ඤමනිනනි-පුරිස්සමතිං ඉන්ද්‍රියාවා ආරෙවෙනි
 සුඤ්ඤමනිනනි-ඉන්ද්‍රියා මතිං පුරිස්සවාආරෙවෙනි
 ජායනනනවාවාති-ජායා භවිස්සති

ජාරනනනවාවාති-ජාරි භවිස්සති

දස ඉන්ද්‍රියො -මාතුරකක්ඛිනා, පිතුරකක්ඛිනා, මාතාපිතුරකක්ඛිනා
 භාතුරකක්ඛිනා, භගිතිරකක්ඛිනා, ඤාතිරකක්ඛිනා, ගොතන

රකකිනා, ධම්මරකකිනා, සාරකකා, සපර්දණ්ඩා.

දසභව්‍යාසෝ-ධනකකිනා, ඡන්දවාසිනී, භොගසිනී, රූපවා
වාසිනී, පටවාසිනී, ඔදපනතිකිනී, ඔහනවුඛවා දුසිච්ඡ
භරියාව, කම්මකාරිච්ඡ භරියාව, ධර්මභාවා මුහුත්තිකා.

6. ශික්ෂාපදය

කුටිනාම උලලිතාවා භොති අචලිතතාවා උලලිතතා-
චලලිතතාවා.

අස්සාමිකනනි-න අඤ්ඤා කොච්ඡි සාමිකො භොති ඉඤ්චා
පුරිසොවා ගහට්ඨොවා පබ්බජිතොවා.

7. ශික්ෂාපදය

මහලලකොනාම විහාරෙ-සස්සාමිකො වුච්චති.

සස්සාමිකනනි-අඤ්ඤා කොච්ඡි සාමිකො භොති ඉඤ්චා
පුරිසොවා ගහට්ඨොවා පබ්බජිතොවා.

8. ශික්ෂාපදය

දුට්ඨොදෙසොති-කුපිතොඅනත්තමනොඅනභිරුද්ධො ආගත
විතොතා බිලජාතො.

අමුලකංතාම-අදිට්ඨං අසුතං අපරිසඛකිතං.

අභිනුංසෙස්සාති-වොදෙතිවා වොදාපෙතිවා.

9. ශික්ෂාපදය.

කිඤ්චිදෙසං ලෙසමත්තං උපාදායාති.

දසලෙසා-ජාතිලෙසො, නාමලෙසො, ගොත්තලෙසො,
ලිඛිතලෙසො, ආපත්තිලෙසො, පත්තලෙසො, විවර
ලෙසො, උපජ්ඣාස්සලෙසො, ආවර්ගලෙසො, සෙනා
සනලෙසො.

10. ශික්ෂාපදය

සමගෙගානාම-සබ්බෙසා සමාන සංවාසකො සමානසීමායං
සීතො.

ගෙදස පරකානමෙස්සාති-කථං ඉමෙ නානා අසසුචිතා අසසු
චග්ගඅසසුති පකඛංපරිසෙසති ගණං බකිති.

11. ශික්ෂාපදය

වගගවාදකානි-තස්ස වණ්ණය පක්ඛාය සිතා ගොති.
 අනුවතනාකානි-තස්ස දිට්ඨිං ඛනනිං රුචිං ගහණෙන අනුපටි
 පජ්ජනකා.

12. ශික්ෂාපදය

හික්ඛුපනොව දුබ්බවජානිකොගොති.
 දුබ්බවොගොති දෙවවස්ස කරණෙහි ධර්මෙහි සමන්තා
 ගතො අකම්මො අපදක්ඛිණ්ණගාහි අනුයාසනිං.
 උද්දෙස පටිසාපනෙනාසු සික්ඛාපදෙසුති.
 පාතිමොක්ඛ පරියා පනෙනාසු සික්ඛාපදෙසු.

13. ශික්ෂාපදය

උපනිස්සාසවිහරනිති-තත්ථ පටිබ්බාගොනනි විවර පිණ්ඩපාත
 සෙනාසන ගිලානපච්චය ගෙසජ්ජපරික්ඛාර.
 කුලං නාම-වතනරිකුලාති ඛතනියකුලං බ්‍රාහ්මණකුලං වෙසස
 කුලං සුද්දකුලං.

කුලදුසංකානි-කුලාති දුසෙති පුපෙථනවා ඵලෙන වා
 වුණෙණනවා මතතිකායවා දන්තකාටෙටනවා

සබ්බෙසා ආදිමති වෙව සෙසෙසුව ඉවජිතබ්බො අස්සානි
 සබ්බාදිසෙසො ආදියයි. කියනලද පිරිසෙහිද, සෙසයයි
 කියනලද මානන අබ්භාගනෙහිද, සබ්බසා කැමති වියයුතු
 වූයේ මේ ආපතනියටනුයි. සබ්බාදිසෙස නම්වේ. ඒ දුසිත
 සිල් ඇති භික්ෂුවගේ සුඛිය පිණිස කළයුතු වන මානන
 අබ්භාගන යන තුන් කම්යටම සබ්බසා උචමනා බැවින්
 සබ්බාදිසෙසනම් වේ.

සබ්බාදිසෙසාපනනි කාණ්ඩස නිමි.

අනියතාපනනි 2.

1 අනියතස.

මාතුගාමො නාම: මනුසසිසී න යකඛි න පෙනි න රවජාන
 ගතා අත්ත ම සො තදනුජානාපි දුරිකා.

එකො එකාසාති: භික්ඛුවෙව් හොති මාතුගාමොව

රාහානාම: චක්ඛුස්ස රහො-සොතස්ස රහො.

පටිච්ඡනනංනාම: ආසනං කුඛෙඛන වා කවාටෙන වා
කීලසෙවනවා සාණ්ථානාරෙනවා රුකෙඛවා ධම්මො
නවා සොඤ්චියාවා යෙන කෙනවි පටිච්ඡනනං හොති.

අලංකමමනිසෙති: සකකාහොති මෙජ්ඣං ධම්මං පතිසෙවිතුං
නිසජ්ජංකපෙසෙයාති: මාතුගාමෙ නිසිනො: භික්ඛු උප
නිසිනොවා හොති උපනිපනෙනාවා භික්ඛු නිසිනො
මාතුගාමො උපනිසිනොවා හොති උපනිපනෙනාවා
උභාවා නිසිනොනොති උභොවා නිපනන.

සබ්බස්සවච්ඡානාම: ආගතඵල අනිසමෙතාවිති විඤ්ඤ න
සාසාන.

උපාසිකානාම: බුධං සරණගතං ධම්මං සරණං ගතා සබ්බං
සරණගතං- දිසවා-

නිණ්ණං ධම්මානං අඤ්ඤාතරෙන වදෙය්‍ය පාරුඡිකෙන
වා සබ්බාදිසෙසෙනවා පාවිත්තියෙනවා නිජ්ජං භික්ඛු
පටිජානමාගො නිණ්ණං ධම්මානං අඤ්ඤාතරෙනාකාර
තබ්බො-

මේ ශික්ෂාපද්‍ය සැවත්තුවරදී තථාගතයන් වහන්සේ
උද්ධි සථවිරයන් වහන්සේ අරභයා දෙසනලදී.

2 අනිසන්ස.

නිණ්ණං ධම්මානං අඤ්ඤාතරෙනවාදෙය්‍ය-සබ්බාදිසෙ
සෙන වා පාවිත්තියෙන වා-නිජ්ජං භික්ඛු පටිජාන
මාගො විත්තා ධම්මා න අඤ්ඤාතරෙන කාරෙනබ්බො
සබ්බාදිසෙසෙන වා පාවිත්තියෙනවා වචසා උපාසිකා
වදෙය්‍ය තෙන සො භික්ඛු කාරෙනබ්බො-

අනිසන්සාති: න නියගො පාරුඡිකං වා සබ්බාදිසෙසො වා
පාවිත්තියංවා.

අනිසන නිමි.

1 ශික්ෂාපදය.

1 නිසඟිපවිනිස.

මේ ශික්ෂාපදය විශාලමහනුවරදී වබ්බගහිය භික්ෂුන්ගේ අතිරේක විවර ධාරණය නිසා පනවන ලදී.

මෙහිදී කඨිනඤ්ඤාය සහ කඨිනුබ්බාරය දතයුතු වේ.

කඨිනඤ්ඤාය පෙරවස් විසුවන්ට අනුදාන වදාරණ ලදී. පසුවස් වුසුවන්ට නොවේ. ඒද අනනිම වශයෙන් පස් නමක් මය යුතුයි.

කඨිනඤ්ඤාය ලැබූ භික්ෂුවට උබ්බාරය දක්වා පඤ්ච ආනිසංස කෙනෙක් වෙත්.

1 ආනාමනාවාරෙ

2 අසාමනාවාරෙ

3 යාවදන්චිවරං

4 ගණබොජනං

සොවනන් විවරාප්පාදෙ තසම්. ආවාසෙ සබ්බස්ස උප්පන්න විවරඤ්චාපි පඤ්ච ආනිසංසා.

කඛ්ඛා 60 පිට.

කඨිනුබ්බාරයට අටස්මානිකා.

1 පකකමනනිකා

5 සවනනනිකා

2 නිට්ඨනනනිකා

6 ආසාවච්ඡදිකා

3 සනතිට්ඨානනනිකා

7 සීමාතිකකමනනනිකා

4 නාසනනනිකා

8 සත්ත්වභාරාති

විකා 113 පිට.

අභ්‍ය අටකින් යුක්ත පුද්ගලයා කඨිනඤ්ඤායට පුදුසු බැව් කිවුහ.

1 පුබ්බ කරණං ජානාති

5 මාතිකං ජානාති

2 පච්චුඛාරං ජානාති

6 පළිබොධං ජානාති

4 අධිට්ඨානං ජානාති

7 උඛාරං ජානාති

3 අන්තාරං ජානාති

8 ආනිසංසං ජානාති

අධිධාන විවරණ හැරපිමට අභග අට.

- 1 අධිධාන විවරණ අභගසාදනෙන්,
- 2 අවිච්ඡිකාගතයෙන්,
- 3 විසාසගතයෙන්,
- 4 හිතායාවතයෙන්,
- 5 සිකිකා අපවිතකයෙන්,
- 6 කාලකිරියාය
- 7 ලිඛිතපරිවතයෙන්,
- 8 පවිත්රකරයෙන්.

නිසාපනසකරණ වාච්‍ය.

ඉදමෙම භනන විවරණ දසාතිකකතනං නිසාගතියං සභසස නිසාගතියං ඉමාගං සභසස නිසාජාමි.

බොම කට්ඨාසික කොසෙය්‍ය කමල සාන භග්ග යන මොවුන් අතුරෙන් අනනිම වශයෙන් දිගින් සුගන් අතුරෙන් අවතුලක්ද පළලින් සතරතුලක්ද විකාප නුපග විවරය දහසුතුයි.

අවන දෙසීම

අභගභනන ඵකං නිසාගතියං පාචිතතියං ආපනනා නං පටිදෙසෙමි.

කසිනය අනුමොදන් කිරීම.

අත්තං භනන සභසස කසිනං ධම්මකො කසිනත්ථාරො අනුමොදමාති.

3 නිසා පවිති

විවර ඉපදීමට අවස්ථාතිකා-

1 සීමායදෙති	5 උභතො සභසස දෙති
2 කතිකායදෙති	6 වසාවුත්ථ සභසස දෙති
3 හිකිකාපභග්ගතියාදෙති	7 ආදිසාදෙති
4 සභසස දෙති	8 පුගලසාදෙති

මෙහි සීමා 15 වේ—එනම්;

1 බණ්ඩාසීමා	6 ගාම සීමා	11 ජනපදසීමා
2 උපවාරසීමා	7 නිගමසීමා	12 රටාසීමා
3 අසාමන්තාසීමා	8 නගරසීමා	13 දීපසීමා
4 අවිප්පවාසසීමා	9 අබහනතරසීමා	14 රජ්ජසීමා
5 ලාභසීමා	10 උදකුකෙටසීමා	15 වකකවාල සීමා

පහතම වර්ගය— 1 වෙනි ශික්ෂාපදය.

එහි කියනලද පාත්‍රයෙහි ප්‍රමාණය.

මගධ නැලියෙන් දෙකක් පුරණ ඇල් සහලේ බත් සහ මුංඇට ව්‍යංජනයෙන් සමඟ මස් මාන්සාදී ද්‍රව්‍ය ඊට සැහෙන තරමට නැත්පත් කරන්නට පුළුවන් ප්‍රමාණයෙන් යුක්තවූ ශ්‍රමණ සාරාප්‍රසවූ මැටි ගෝ යකඩ පාත්‍රයක් ලැබ පුරාණ පාත්‍රය පවුටු ධරණය කොට දස දිනක් තුළදී අදිට්‍යාන කළ යුතුයි.

නවවිධ පාත්‍රය.

1 උකකට්ඨ	1 මජ්ඣිම	1 ඔමක
2 උකකට්ඨන කට්ඨ	2 මජ්ඣිමකට්ඨ	2 ඔමකුණකට්ඨ
3 උකකට්ඨොමක	3 මජ්ඣිමොක	4 ඔමක ඔමක

එම වර්ගය--3 ශික්ෂාපදය

සාමකාලික--නිලන්පස වගී දෙවන් ඇඹුල් ආදියයි. ඒවා පිළිගෙන පසුවද උදාසන වෙනතුරු වැලඳිය හැකියි.

2 සංවකාලික--ඔදන කුමමාස, සහන මව්ව මංසාදියයි. පිළිගෙන ඉර අවරට යාමට මත්තෙන් වැලඳිය යුතුයි.

3 සහනගත, ලික--සප්පි නවනිවාදියයි. පිළිගෙන සත් දිනක් තබාගත හැකියි.

සාවජිවිත--ඉගුරු කොත්තමල්ලි ආදියයි. ඒ ද්‍රව්‍ය පිළිගෙන දිවි තිබෙනතුරු වැලඳිය හැකියි.

උග්ගහිතකය--කෙනෙක් තොදි පිළිගත්තදය තමන්ට ඇඳපවේ.

නිසංගො නිසුතො නිසංගගියාසි. වසතු නිසජින
 යෙහි. යෙදුගෙනුසි නිසංගගි නමිවේ. මෙකි නිසගි ඇවැත්
 වලට පැමිණි හිසුන්ගේ නම තමන්ට ඇසපවු ඒ ඒ වස්
 තුන් ආලය ගැර සංඝගණ පුද්ගලයන්ට දි ඉක්බිති
 හිසුන්ගේ පාමුල ආපනති දෙසීමෙන් සියලු ඇවැතින්
 නැගීම වෙයි.

නිසගි පවිතති. කාණ්ඩය නිමි.

සතන අධිකරසමථයෝ.

- 1 සමමුඛා විනය
- 2 සති විනය
- 3 අමුලග විනය
- 4 පටිඤ්ඤාත කරණ
- 5 යෙතුයසසිකා
- 6 නසස් පාපියසිකා
- 7 නිනවචාරකය

අධිකරණ සතර.

- 1 විවාදදිකරණය
- 2 අනුවාදදිකරණය
- 3 අපනතාධිකරණය
- 4 කිව්වාදිකරණය

1 විවාදදිකරණය--අධාරයෙහි වනුහි වි ව ද න්නා නං
 හිකුනුනං යො විවාදො ඉදං විවාදදිකරණං.

2 අනුව දදිකරණය--සීල, ආචාර, දිට්ඨි ආජිව වා අනු
 වදනනානං අනුවාදො උපවාදාන මෙව වොද
 නා ඉදං අනුවාදදිකරණං

3. ආපනතාධිකරණය--අපනතිකකිකා ආපනතාධිකරණං
 කිව්වාදිකරණය--අපලොකනාදිතං චතුතනං කම්මානං කර
 ණං ඉදං කිව්වාදිකරණං නාම

විවාදදිකරණය-1 සමමුඛා විනයෙන්.

2 යෙතුයසසිකා වෙන් සමථයවේ.

අනුමාදාදිකරණය-1 සමමුඛාවිනයෙන

2 සතීවිනයෙන

3 අමුලුහ විනයෙන

4 නසස්පාපියසිතා සතරෙන් සමථය වේ

ආපනනාධිකරණය.

1 සමමුඛාවිනයෙන

2 පවිසුසුත කරණෙන

3 නිණවණාරෙන සමථය වේ

කිවාදිකරණය

සමමුඛා විසයෙන් සමථය වේ

පානිමොක්ඛ සාරය නිව්.

